

یادگیری و آموزش

با توجه به نیازهای جامعه، ماهیت آموزش و یادگیری مدام در حال تغییر است. امروزه، آموزش به عنوان یک فرآیند مادام العمر در رشد شخصیت، دانش و مهارت ها در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند به صورت رسمی و غیر رسمی به وقوع پیوندد و نظریات قبلی درباره ماهیت یادگیری را به چالش می‌کشد. یادگیری کسب تجربه است که ممکن است پیشرفت یا علمی تر کردن مهارت‌ها، دانش، درک، آگاهی، ارزش‌ها، عقاید و احساسات یا افزایش قدرت تامل و تفکر را در برگیرد. اغلب اوقات دانشجویان از دانشی منسجم و نیز درک چگونگی ارتباط اطلاعات با یکدیگر برخوردار نیستند، این امر دانشگاه‌ها را به سوی بهبود رویکردهای آموزشی خود فرا می‌خواند. ارایه روش‌های یادگیری منسجم بر اساس جستجو و حل مساله مانند مهارت‌های تجزیه و تحلیل، ارزیابی و استنتاج شاخص‌های یک آموزش مناسب می‌باشد. نظریه‌های نقد و تحلیل، ابعاد جدیدی در رابطه با تفکر علمی، آموزش و سواد ارایه می‌دهد. این نظریه‌ها آموزش و یادگیری را فرآیند هایی جالب تر، پیچیده تر و از جهاتی چالش بر انگیزتر از مدل‌های آموزش گذشته می‌دانند. این ابعاد جدید (سواد تحلیل‌گرا و آموزش و پرورش تحلیل‌گرا) امکان شکل بخشیدن و پیاده سازی سواد اطلاعاتی را در عمل نشان می‌دهد. مهارت‌های تفکر انتقادی و تحلیلی شامل توانایی یافتن، ارزیابی و استفاده از اطلاعات از جمله مهمترین مهارت‌های لازم برای دانشجویان است که برخورداری از آنها بخش اصلی فرآیند یادگیری محسوب می‌شود.

دکتر زهره عباسی

معاون مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

شماره ۳۵

نشریه دو ماهانه مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی

مسئول:

دکتر مهرداد مهری

سر دبیر:

دکتر زهره عباسی

صفحه آرایی:

اعظم عبادی

پست الکترونیکی:

m-mirzaee@wali.um.ac.ir

متن الکترونیکی این نشریه

همکاران این شماره:

دکتر زهره عباسی - محمود صدیقی

فاطمه هراتیان - اکرم سلمانی

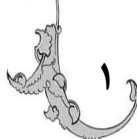
رقیه دهستانی - فاطمه صالحفر

و لادن قزلی

فصلنامه اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

شماره ۳۵ - خردادماه ۱۳۹۱

مواد، علوم زیست محیطی، علوم غذایی و بیوتکنولوژی و بسیاری دیگر از شاخه‌های علوم مهندسی و صنعتی اشاره نمود.

بعضی از سر فصل‌ها و مطالب آن به شرح ذیل می‌باشد: مقدمه و تاریخچه تولید مواد، جزئیات بسیار دقیق و کامل

از مواد شیمیایی، خواص فیزیکی و شیمیایی مواد، فرمولاسیون مواد شیمیایی و واکنشهای مرتبط، روشهای تولید مواد شیمیایی، نقشه‌های فرآیند جریان تولید PFD، تجهیزات و ماشین آلات خط تولید، انتخاب جنس

تجهیزات، نخیره و جابجایی مواد، حمل و نقل مواد، ملاحظات ایمنی و زیست محیطی، آمار مختلف تولید، کاربرد و موارد مصرف مواد شیمیایی. همچنین دارای اطلاعات جامع و کاملی از تاسیسات و تجهیزات و طراحی و محاسبات فنی آنها از قبیل برجهای تقطیر (سینی‌دار و پرشده)، برجهای جذب، برجهای دفع، راکتورهای شیمیایی، مبدلهای حرارتی،

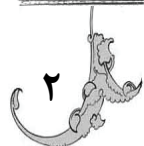
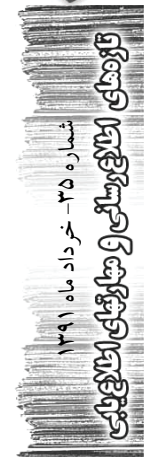

Ullmann's encyclopedia of industrial chemistry/ [editorial advisory board, Giuseppe Bellussi... et al.]- 7th, completely rev. ed.- Weinheim: Wiley-VCH, c2011.40.v

دانشنامه شیمی صنعتی اولمن (ULLMANN) دارای شهرت جهانی است. این مجموعه برای شیمیدانان به عنوان یک منبع اطلاعات قابل اعتماد، معتبر و ارزشمند است. حدود صد سال از چاپ اول آن می‌گذرد. جدیدترین ویرایش اولمن (هفتم، ۲۰۱۱) در ۴۰ مجلد انتشار و در دسترس قرار دارد. ۳۰۰۰

نویسنده متخصص موضوعی از بیش از ۳۰ کشور جهان به همراهی هیات ویراستاری مرکب از ۱۶ متخصص، در تالیف و تدوین آن همکاری نموده‌اند. در مقایسه با ویرایش ششم، ۶۰۰ مدخل از ۱۰۵۰ مقاله به طور کامل روزآمد شده اند و ۴۰ مقاله کاملاً

جدید می‌باشد. مجموعه حاضر شامل ۱۰۵۰ مقاله، ۲۲۰۰۰ آمار و ارقام، ۸۰۰۰ جدول، ۱۹۰۰۰ ارجاع متقابل در ۳۰۰۰۰ صفحه می‌باشد. این دانشنامه در طیف وسیعی از علوم کاربرد دارد که از آن جمله می‌توان به علوم شیمی صنعتی، مهندسی شیمی، مهندسی مکانیک، مهندسی فرآیند، متالورژی و علم

نگارخانه کتابخانه‌های دانشگاه صنعتی امیرکبیر

شماره ۳۵ - خرداد ماه ۱۳۹۱

کوره‌ها، جداکننده (سیکلون، سانتریفوژ، دکانتور)، کریستالایزرها، کمپرسورها، لوله و اتصالات می‌باشد. این دانشنامه قابل استفاده برای اساتید و کارشناسان شیمی، مهندسی شیمی، مهندسی مکانیک، مهندسی مواد و متالوژی، مهندسی علوم غذایی، مهندسی بیو تکنولوژی، مهندسی منابع طبیعی، دانشکده‌های فنی و مهندسی کارخانجات، و صنایع تولید مواد شیمیایی و... است.

از نظر ساختاری برخلاف ویرایش‌های قبلی که مطالب دانشنامه به دو قسمت A و B تقسیم می‌گردید، ویرایش موجود به صورت الفبایی- موضوعی و در مدخل‌های کلی تنظیم یافته است.

در ابتدای هر مجلد علائم و سمل‌ها، اختصارات، کد کشورها سیاهه نویسندگان مقاله‌ها، فهرست مطالب هر مجلد و نیز فهرست اجمالی از تمام مجلدات دیده می‌شود. همچنین نحوه استفاده از سیستم ارجاع متقاطع (Cross References) در اول هر جلد نشانگر استفاده گسترده آن در این مجموعه می‌باشد. در آغاز هر مدخل نویسنده مقاله و وابستگی سازمانی وی، فهرست مندرجات آن مقاله و در پایان نیز منابع بیشتر جهت آگاهی خواننده علاوه بر منابع و ماخذ آورده شده است. جدول‌ها، تصاویر (برخی رنگی) به تناسب مدخل و در محل مربوطه دیده می‌شود.

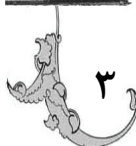
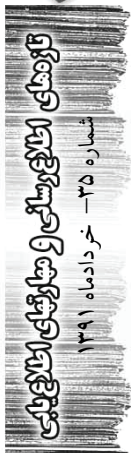
جلد نمایه (Index)

شاه کلید استفاده از اولمن، جلد ۴۰ آن یعنی نمایه است که خواننده را در بازیابی مطالب از مراجعه به سایر مجلدات بی‌نیاز می‌کند و مستقیماً وی را به مدخل مربوطه یا عبارت مورد نظر رهنمون می‌سازد. در ابتدای آن فهرست تفصیلی مندرجات تمام جلدها ملاحظه می‌شود. همچنین نمایه کاملی از تمامی نویسندگان مقاله‌های ۴۰ مجلد فراهم گشته است که مدخل و جلد مورد نظر را نیز در دنباله اسم هر مقاله نویس مشخص می‌نماید.

* محمود صدیقی

کارشناس ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

آورد و از طریق Science direct دستیابی به متون اصلی مورد اطمینان از قبیل متن کامل مقالات داوری شده و بخشهای کتابهای معتبر را فراهم می سازد.

در واقع این پایگاه به تحلیل تخصصی مقاله‌های منتشر شده در حوزه شیمی می‌پردازد. استفاده کنندگان از پایگاه Reaxys چهار گروه عمده از محققین در رشته‌های زیر هستند.

شیمی سنتز: عمق داده‌های شیمی موجود در پایگاه امکان خوبی را برای شما فراهم می‌آورد که به ارزیابی و طراحی بهترین راه و روش ممکن برای سنتز ترکیب مورد نظر خود دست یابید. دانشمندان شیمی سنتز از امکانات سایت بهره‌مند می‌شوند.

شیمی دارویی: امکانات چندگانه پایگاه Reaxys از داده‌های معتبر تجربی فراهم آمده که با دقت از ژورنالها و پروانه‌های ثبت اختراع انتخاب شده اند. این پایگاه داده‌هایی با کیفیت بالا برای دانشمندان علوم زیستی نظیر داروشناسان، سم‌شناسان، زیست‌شیمی‌دانان فراهم می‌آورد.

متخصصان اطلاعاتی شیمی: این پایگاه امکان جستجوی مناسبی را برای شیمی‌دانان برقرار می‌سازد که دامنه تاریخی آن از سال ۱۷۷۱ تا به امروز تحقیقات علم شیمی را شامل می‌شود.

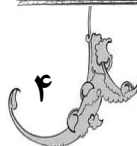
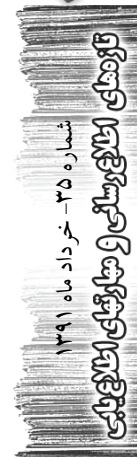
علم مواد: Reaxys دانشمندان علم مواد را قادر می‌سازد که داده‌های ارزشمند اخیر را که شامل ویژگیها و ساختارهای شیمیایی و فیزیکی است

Reaxys یک پایگاه شیمی وب - پایه می‌باشد که برای محققان امکان جستجو در حوزه شیمی و علوم وابسته را فراهم می‌آورد. این پایگاه با انجام جستجوهای منسجم به منظور کشف واکنشها و مواد شیمیایی با طراحی سنتز و منبع شیمیایی طراحی شده است. این پایگاه به دانشمندان شیمی زمان بیشتری برای خلاقیت و ابتکار میدهد و آنها را قادر می‌سازد تا در دنیای رقابت برای رسیدن به اهداف خود پیشگام باشند. تعامل در این پایگاه با دقت بسیار طراحی و برنامه‌ریزی شده است تا استفاده‌پذیری بالایی داشته باشد.

این پایگاه اطلاعات با کیفیت بالا را فراهم می‌کند، اطلاعاتی درباره واکنشهای شیمیایی و سنتز، داده‌های کتابشناختی در تحقیقات شیمی آلی، شیمی معدنی، ترکیبات شیمی آلی فلزی، ویژگیهای واقعی و غیره. پوشش تاریخی این پایگاه به سال ۱۷۷۱ تا اکنون می‌رسد. این پایگاه اطلاعات مربوط به پروانه‌های ثبت اختراع را نیز شامل می‌شود. فهرستی از ژورنالها و پروانه‌های ثبت اختراع تحت پوشش پایگاه Reaxys از طریق لینک زیر قابل مشاهده است.

<https://www.reaxys.com>

میان پایگاه Reaxys و پایگاه Sciencedirect کنش متقابل وجود دارد که این قابلیت اکتشاف ساختارهای شیمیایی را بهبود می‌بخشد. پایگاه Reaxys برای محققان اطلاعات بی نظیری در رابطه با اکتشاف واکنشها و ترکیبات داده‌ها فراهم می‌کند.

بدست آورند. بنابراین قبل از مراجعه شیمیدانان به آزمایشگاه آنها بهتر میتوانند ویژگیهای یک ماده جدید را پیش بینی کرده و تخمین بزنند.

چگونگی جستجو در پایگاه Reaxys:

در قسمت Reaxys Help شما می توانید به اطلاعات جامعی درباره شش قسمت نوار ابزار این پایگاه دست یابید:

Query, Results, Synthesis Plans, History, My Alerts, My Settings در قسمت Query میتوانید نام یک واکنش، یک ماده شیمیایی و یا یک عبارت را وارد کنید. در واقع قسمت Query از سه قسمت تشکیل شده است:

- 1- Reactions
- 2- Substance & Properties
- 3- Text, Authors & more

شما میتوانید عبارت پرسش را به شیوه های مختلف وارد کنید. می توانید یک ساختار یا واکنش را با استفاده از ویرایشگر ساختار بکشید، به بارگذاری یک ساختار و یا واکنشی که قبلاً ذخیره کرده اید پردازید و یا نام یک ساختار را تایپ کنید. برای ترسیم فرمولهای شیمیایی لازم است نرم افزار جاوا را از اینترنت دانلود و در سیستم نصب کنید. شما همچنین می توانید جستجوی خود را با استفاده از Save Query ذخیره کنید.

در قسمت Results بسته به نوع پرسش این پایگاه برای شما پاسخهای متفاوتی را فراهم می آورد. امکان استفاده از Synthesis Plan به سه شکل برای شما فراهم است:

با وارد کردن عبارت جستجو در قسمت query و کلیک بر روی قسمت Synthesize به ساختارها در صفحات نتایج لینک برقرار می شود.

با بارگذاری یک Synthesis Plan ذخیره شده با کلیک بر روی قسمت New در صفحه Synthesis plan و وارد کردن عبارت جستجو در قسمت History امکان ذخیره جستجوها و نمایش آنها در یک جدول زمانی وجود دارد که شما را قادر می سازد که در میان جستجو هایی که انجام داده اید به جستجوی مورد نظرتان برسید. هنگامیکه شما در سایت ثبت نام کنید و اصطلاحاً "log in" شوید. امکان دسترسی نتایج جاری و همچنین ذخیره شده قبلی برای شما فراهم است.

در حال حاضر دانشگاه فردوسی مشهد امکان دسترسی به این پایگاه مفید را برای کاربران فراهم نموده است.

Reaxys: establishing a new standard in chemical information

Reaxys is a new web-based platform from Elsevier for the search and retrieval of organic, inorganic and organo metallic chemical information by reaction, structure, property data and text. Designed by chemists for chemists, Reaxys contains an extensive repository of experimentally validated data that chemists need including structures, reactions (including multi-step reactions) and physical properties, deeply excerpted from key journals and patent literature.

راههای متعدد برای یافتن کارشناسان و متخصصان

در اینترنت*

Any who

(www.anywho.com)

این سایت دارای فهرست

عظیمی از آدرسهای ایمیل در

آمریکا و بسیاری امکانات دیگر

نظیر نقشه است. این سایت به شما

اجازه می دهد نام افرادی که به نام فرد

مورد نظر شما نزدیک هستند و یا افرادی را که نام

آنها با نام تایپ شده شروع می شوند را انتخاب کنید.

Infospace (www.infospace.com)

این سایت نیز یکی از مفیدترین فهرستها است که

می توانید از آن برای جستجوی افراد، شرکتهای

تجاری، کتب زرد و یا فهرست شماره فاکس استفاده

کنید.

The Internet Address Finder

(www.iaf.net)

این دایرکتوری معروف برای جستجوی آدرس

ایمیل در سرتاسر جهان بکار می رود و همانند

infospace می توان در آن با استفاده از آدرس

ایمیل و یا نام افراد به جستجو پرداخت.

معرفی برخی دیگر از لینکهای مرتبط:

Who Where (www.whowhere.com)

Directory E-mail The World

(www.worldemail.com)

People Search Yahoo

(www.people.yahoo.com)

منابع زیادی بصورت آنلاین

وجود دارند که به شما کمک

می کنند ایمیل افراد، شماره تلفن،

نشانی منزل و یا حتی نشانی

منزل همسایه آنها را بیابید. البته

این امر در صورتی محقق می شود که

شما نام آنها و یا حتی نام خیابانی را که در آن

سکونت دارند، بدانید. در حال حاضر، میلیونها بانک

اطلاعاتی الکترونیک مخصوص آدرس ایمیل وجود

دارد. همچنین نسخه های الکترونیکی کتب تلفن جهان

نظیر کتاب سفید، کتاب زرد و حتی فهرستهای

شماره فاکس در دسترس عموم قرار دارند. اطلاعات

برخی از این بانکهای اطلاعاتی بسیار بیشتر از

اطلاعاتی است که اپراتور مرکز تلفن در اختیارتان

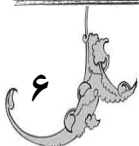
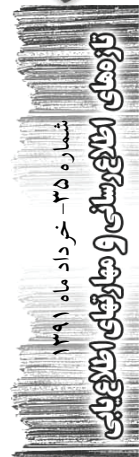
می گذارد. به عنوان مثال، بسیاری از دایرکتوریهای

تلفن آنلاین آدرس و کدپستی اشخاص را می دهند

که می توانید بر اساس شهر، محل سکونت به

اطلاعات مورد نظر خود دست یابید:

یافتن آدرس ایمیل:

یافتن شماره تلفن و آدرس:

کتابچه‌های تلفن آنلاین، آدرس افراد را به همراه کدپستی نمایش می‌دهند. همچنین امکان دارد نام تمامی افرادی که دارای همان شماره تلفن هستند و نامشان در فهرست ذکر شده است، نشان داده شود. بدین ترتیب، می‌توانید نام همسر افراد، و یا حتی نام فرزندانشان را از این طریق به دست آورید. علاوه بر این می‌توانید به کتابهای تلفن سرتاسر جهان به صورت آنلاین دست یابید. لذا به معرفی سایتهایی که دارای لینکهای مرتبط به کتابچه‌های تلفن هستند می‌پردازیم:

555-1212 (www.555-1212.com)

International Phone Books

(www.whowhere.com)

Geteway (www.uiuc.edu/Phonebook/cgi-bin/ph/;lookup?=Query)

یافتن کارشناسان آنلاین:

ProfNet در واقع یک گروه بین‌المللی متشکل از کارشناسان اطلاعات عمومی است که به منظور ارائه خدمات کارشناسی مناسب به روزنامه‌نگاران و نویسندگان تاسیس شده است. بسیاری از این کارشناسان مشغول تدریس در دانشکده‌ها و دانشگاهها هستند. حال به معرفی برخی سایتهای مرتبط با این موضوع می‌پردازیم:

ProfNet (www.profnet.com)

Ask a Librarian

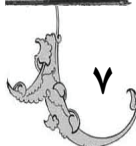
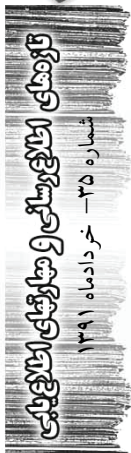
(www.earl.org.uk/ask/index.html)

Experts.com (www.experts.com)

* معصومه صالحفر

کارشناس مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

معرفی چند منبع برای جستجوی طرح‌های گرافیکی*

سپس تصاویر بازیابی شده را دانلود کنید.

Magnigraph: on line vector Graphics Creator

www.makeuseof.com/dir/magnigraph-online-vector-graphics-creator/

برخلاف سایت‌های بالا که بیشتر امکان جستجوی طرح‌های گرافیکی را فراهم می‌آورند، در این سایت می‌توانید تصاویر دلخواهتان را که در کامپیوتر خود دارید به یک طرح هنری تبدیل کنید سپس آن را ذخیره کنید.

به آسانی نمودار ترسیم کنید.

<http://nces.ed.gov/nceskids/createagraph>

در این سایت می‌توانید با انتخاب نوع نموداری که می‌خواهید مانند میله‌ای، خطی، فضایی و... و دادن اطلاعات و ارقام لازم به صورت مرحله مرحله، به یک نمودار آماده برسید.

Please select a graph type to begin

* لادن قزلی
کارشناس ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

در موارد بسیاری ترسیم نمودارهای گرافیکی در مقاله یا در ارائه مطلب ضروری می‌شود. با توجه به این که طراحی مناسب گرافیک به درک مطلب کمک زیادی می‌کند در این مقاله به معرفی ۵ منبع آنلاین و رایگان در زمینه ترسیم گرافیک‌های متنوع می‌پردازیم.

www.vectorfinder.com

در این سایت شما می‌توانید به تصاویر دلخواهتان با یک جستجوی ساده دسترسی پیدا کنید. فقط باید عبارت مورد نظر خود را در محل جستجو وارد کنید و همه‌ی نتیجه را در یک صفحه مشاهده کنید.

www.vectorportal.com

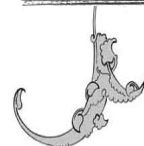
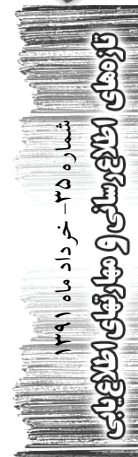
شما می‌توانید طرح‌های گرافیکی خود را یا با وارد کردن عبارت مورد نظر در قسمت جستجو و یا با استفاده از دسته‌بندی موضوعی که خود سایت دارد، پیدا کنید. این دسته‌بندی شامل پس‌زمینه‌ها، بردارها و... می‌باشد و امکان دانلود کردن تصاویر هم وجود دارد.

www.autotracer.org

در این سایت هم شما می‌توانید عکس‌های خود را با حجم کمتر از ۱mb با فرمت‌های JPEG، PNG، BMP و... را به فرمت‌های هنری مختلف دیگری مانند PDF، SVG و... تبدیل کنید.

www.seeklogo.com

در این سایت می‌توانید عبارت خود را هم در قسمت جستجو وارد کنید و یا از دسته‌بندی الفبایی موضوعی خود سایت استفاده کنید.

related: <http://www.um.ac.ir> که نتایجی چون www.iust.ac.ir و www.iut.ac.ir و www.modares.ac.ir بازایی می‌شوند.

رسم نمودارهای ریاضی با گوگل

گوگل برای کاربران خود یک ابزار رسم نمودار معرفی کرده که توابع ریاضی را در صفحه‌ی نتیجه جستجو رسم می‌کند. به این ترتیب که باید تابع مورد نظر خود را در قسمت جستجو وارد کنید تا گوگل نمودار آن را برایتان ترسیم کند. شما می‌توانید با نوشتن چند تابع و جدا کردن آن‌ها از هم با کاما چند نمودار را به صورت همزمان ببینید، اگر قصد دارید در این نمودار از علامت توان استفاده کنید باید دکمه‌های ترکیبی $\text{shift}+6$ که علامته $\hat{}$ را می‌سازد، استفاده کنید. به عنوان مثال اگر در قسمت جستجو، عبارت $\text{Graph for } y=\cos^2 \hat{x}$ را وارد کنید، نمودار آن را در قسمت نتیجه جستجو مشاهده می‌کنید.

زمانی پیش می‌آید که به دنبال مطلبی هستید ولی نمی‌دانید دقیقاً باید چه عبارت یا کلمه‌ای را جستجو کنید. سه روش جستجو در گوگل وجود دارد که در چنین مواقعی به کمک شما خواهد آمد.

استفاده از علامت *

مانند: best*school

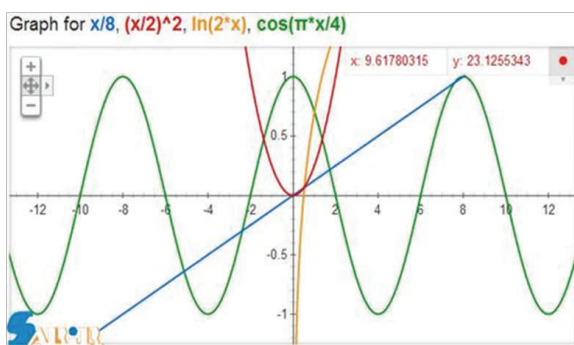
اگر در عبارت مورد جستجو از * استفاده کنید، گوگل این علامت را با کلمه‌هایی که معمولاً در عبارت دیده می‌شوند، جایگزین می‌کند و نتایجی مانند Best high school و $\text{Best graduate school}$ حاصل می‌شود. یعنی علامت ستاره با کلمه‌های high graduate جایگزین شده است. با استفاده از این علامت که به wildcard هم معرف است می‌توانید دامنه‌ی جستجوی خود را گسترش داده و به نتایج مناسبی دسترسی پیدا کنید.

استفاده از علامت ~

این علامت به این معنا است که می‌خواهید گوگل به دنبال کلمات هم‌معنی کلمه‌ای که این علامت قبل از آن استفاده شده نیز بگردد. مانند $\text{Best school~ranking}$ که به نتایجی مانند: $\text{Best Business school rankings}$ و $\text{Best graduate school ranking}$ می‌رسیم.

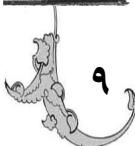
استفاده از عبارت Related

برای یافته صفحات مشابه یک سایت می‌توانید عبارت Related را قبل از آدرس صفحه مورد نظر خود در قسمت جستجوی گوگل وارد کنید. مانند

* لادن قزلی

کارشناسی ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

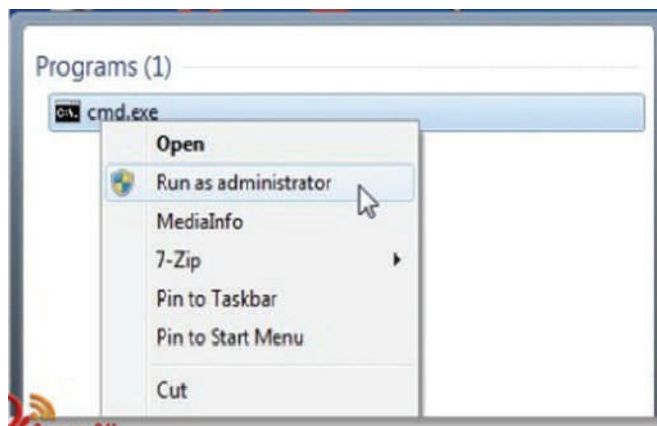

کامپوترتان مخفانه چه وب سایت هابی متصل می شود؟*

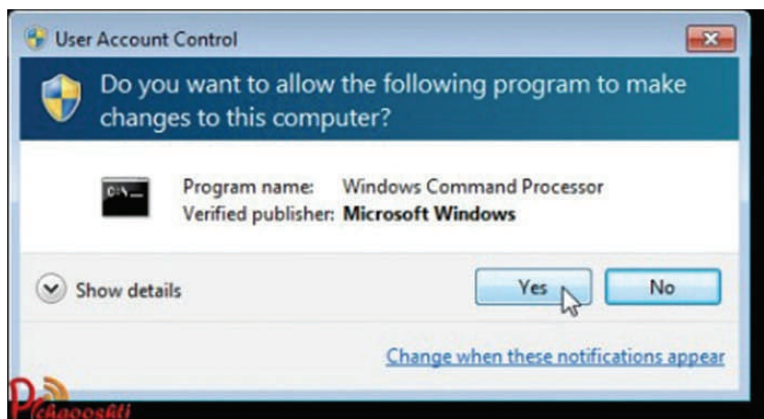
روشی ساده اما کاربردی وجود دارد!

شما می‌توانید از دستور netstat در پنجره‌ی فرمان ویندوز ۷، ویستا و XP (حداقل سرویس پک ۲) استفاده کنید. این دستور لیستی از هرچیزی را که در آن لحظه به اینترنت متصل است به شما می‌دهد. ابتدا منوی استارت را باز کنید و در جعبه جستجو "cmd.exe" را وارد کنید و اینتر بزنید. روی cmd.exe راست کلیک کرده و Run as administrator را انتخاب کنید.

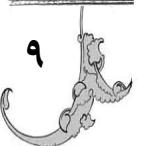
Process Name	Process ID	Protocol	Local Port	Local IP	Remote IP	Remote Port	Remote Name
firefox.exe	4920	TCP	49203	127.0.0.1		49204	
firefox.exe	4920	TCP	49204	127.0.0.1		49203	
firefox.exe	4920	TCP	49205	127.0.0.1		49206	
firefox.exe	4920	TCP	49206	127.0.0.1		49205	
firefox.exe	4920	TCP	49625	192.168.9.2	443		https
firefox.exe	4920	TCP	49626	192.168.9.2	443		https
iTunesHelper.exe	2376	TCP	49158	127.0.0.1		27015	
iTunesHelper.exe	2376	UDP	49592	127.0.0.1			
iTunesHelper.exe	2376	UDP	49593	127.0.0.1			
jusched.exe	1204	TCP	49243	192.168.9.2	80		http

اگر باکس محاوره‌ای کنترل حساب کاربری نمایش داده شد روی دکمه Yes کلیک کنید. (توجه: بسته به تنظیمات حساب کاربری شما ممکن است این پیغام ظاهر نشود).

تازه‌های اطلاع‌رسانی و مشاوره‌ی اطلاع‌یابی
شماره ۳۵ - خرداد ماه ۱۳۹۱

در خط فرمان دستور زیر را وارد کرده و اینتر بزنید.

```
activity.txt □ netstat -abf 5
```

a: همه ی پورت کانکشن‌ها را نشان می‌دهد.

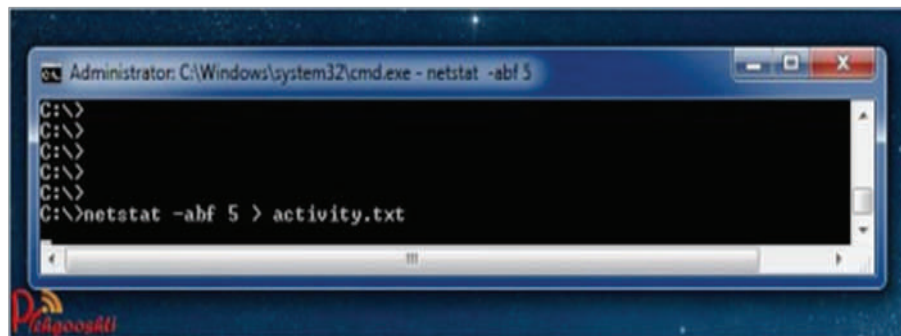
b: نشان می‌دهد چه برنامه ای به اینترنت متصل است.

f: نام کامل DNS برای هر گزینه اتصال را نشان می‌دهد و اینکه اتصال کجا ساخته شده است.

می‌توانید از ۵ برای نمایش آدرس آی پی استفاده کنید. گزینه ۵ هر پنج ثانیه برای ردیابی آسان‌تر، از تمام

اتصالات نمونه برداری می‌کند و نتایج در یک فایل متنی ثبت می‌شوند.

حدود دو دقیقه صبر کنید سپس برای توقف ثبت دیتا دکمه‌های Ctrl + C را فشار دهید.

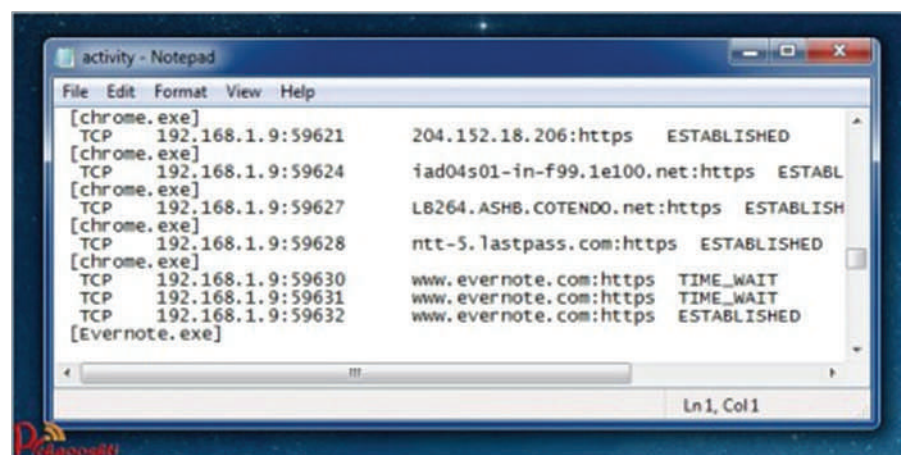


```
Administrator: C:\Windows\system32\cmd.exe - netstat -abf 5
C:\>
C:\>
C:\>
C:\>
C:\>
C:\>netstat -abf 5 > activity.txt
```

هنگامی که ثبت دیتا را به پایان رساندید می‌توانید به راحتی فایل متنی را در ویرایشگر دلخواه خود باز کرده و نتایج را ببینید یا اینکه دستور activity.txt را در خط فرمان تایپ کرده تا نتایج در Notepad باز و نمایش داده شود.

نتایجی که خواهید دید لیستی از تمام پروسه‌های انجام شده در کامپیوتر شماست (مرورگرها، IM، برنامه های ایمیل و ...) که در دو دقیقه آخر (تا وقتی که Ctrl + C را نزده اید) متصل بوده‌اند.

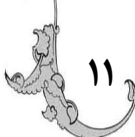
در این لیست همچنین می‌توانید پروسه‌های هر وب‌سایت را ببینید. اگر نام پروسه یا آدرس وب سایتی را دیدید و برایتان نا آشنا بود می‌توانید با تایپ " (نام پروسه مشکوک) چیست" در گوگل در مورد آن اطلاعاتی کسب کنید. شاید یک تابع سیستمی باشد که نمی‌شناسید یا تابعی از برنامه‌های در حال اجرای خودتان باشد. به هر حال اگر شبیه به یک سایت بد و مشکوک بود می‌توانید برای خلاص شدن از آن دوباره از گوگل کمک بگیرید.


```
activity - Notepad
File Edit Format View Help
[chrome.exe]
TCP 192.168.1.9:59621 204.152.18.206:https ESTABLISHED
[chrome.exe]
TCP 192.168.1.9:59624 iad04s01-in-f99.1e100.net:https ESTABLISHED
[chrome.exe]
TCP 192.168.1.9:59627 LB264.ASHB.COTENDO.net:https ESTABLISHED
[chrome.exe]
TCP 192.168.1.9:59628 ntt-5.lastpass.com:https ESTABLISHED
[chrome.exe]
TCP 192.168.1.9:59630 www.evernote.com:https TIME_WAIT
TCP 192.168.1.9:59631 www.evernote.com:https TIME_WAIT
TCP 192.168.1.9:59632 www.evernote.com:https ESTABLISHED
[Evernote.exe]
```


تازه‌های اطلاع‌رسانی و مهارت‌های اطلاع‌یابی
شماره ۳۵ - خردادماه ۱۳۹۱

* اکرم سلمانی
کارشناس ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی در تعامل

با انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران (شاهه خراسان)

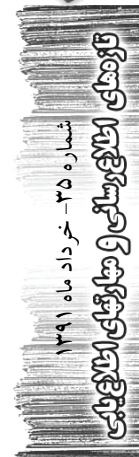
نبود بلکه کتابخانه‌های خراسان بزرگ را پوشش داده ولی کتابخانه مرکزی دانشگاه به عنوان یک بازوی اجرائی همواره انجمن را در اجرای اهداف یاری داده است. اگر چه این یک ارتباط یک سویه نبوده و کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه فردوسی نیز از فعالیتهای انجمن بهره مند می‌شوند.

در ادامه با ذکر چند مثال تاثیر مثبت تعامل انجمن و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی بیان می‌شود:

الف. در هر سه دوره انجمن ۱ تا سه نفر از اعضای هیات مدیره از کتابداران کتابخانه مرکزی بوده اند. کمترین تاثیر برای انجمن این بود که کلیه جلسات در کتابخانه تشکیل شده و انجمن از امکانات کتابخانه برای اطلاع رسانی برنامه‌ها و فعالیتهای استفاده کرده از طرفی کتابداران دانشگاه فردوسی بویژه کتابخانه مرکزی همیشه در جریان فعالیتهای بوده و از آنها بهره بردند.

ب. تقریباً ۹۰ درصد کارگاههای آموزشی تخصصی انجمن در کتابخانه مرکزی تشکیل شده در مقابل در هر کارگاه حد اقل پنج نفر از کتابداران

انجمن‌های علمی بعنوان یک تشکل علمی در ساختار دانشگاهها فعالیتهای آموزشی و پژوهشی قابل قبولی در سراسر دنیا ارائه می‌کنند، دانشگاههای ایران نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. انجمن کتابداری و اطلاع رسانی شاخه خراسان بعنوان اولین شاخه استانی پس از شکل گیری مجدد انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران در سال ۸۰ و پس از سالها وقفه شروع به فعالیت مجدد کرد. این شاخه به همت آقای دکتر رحمت‌الله فتاحی عضو هیات علمی گروه کتابداری دانشگاه فردوسی و رئیس وقت انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران تشکیل و در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی مستقر شد از ابتدا تا تاریخ ۲/۳/۹۱ که انتخابات چهارمین دوره اعضای هیات مدیره در مجمع عمومی سالیانه صورت گرفت این روند ادامه داشت. به بهانه چهارمین دوره فعالیتهای انجمن در این مقاله به طور خلاصه به تعامل صورت گرفته در طی ۱۱ سال فعالیت انجمن و کتابخانه مرکزی دانشگاه می‌پردازیم. لازم به ذکر است که فعالیتهای انجمن محدود به دانشگاه فردوسی مشهد

بدون پرداخت شهریه از کارگاه استفاده میکردند. (فقط در دوره سوم سال ۹۱-۸۸ تعداد ۲۱ کارگاه آموزشی توسط انجمن برگزار شد).

ج. همیشه کتابخانه‌های دانشگاه فردوسی بویژه کتابخانه مرکزی بعنوان اولین مرکز در جریان آخرین و جدیدترین اخبار و اطلاعات حرفه ای انجمن و کتابداری ایران قرار میگیرد. حضور سایر کتابداران از جمله کتابداران کتابخانه‌های عمومی، آستان قدس، پزشکی، نهاد کتابخانه‌های عمومی و حتی کتابداران فعال در دورترین کتابخانه‌های عمومی و نیز کتابخانه‌های مساجد در کارگاهها و همایشهای انجمن شرایط مساعدی برای تعامل بین کتابداران دانشگاهی و بقیه کتابداران در سطح استان ایجاد میکند.

د. حضور در همایشها و برنامه‌های گروهی انجمن فرصت بحث، تبادل نظر و اطلاع از آخرین اطلاعات و پیشرفتهای حرفه ای در دیگر کتابخانه‌ها را در اختیار کتابداران دانشگاه فردوسی قرار می‌داد و از این رو امکان ارتقاء سطح فعالیتهای حرفه ای و در نتیجه ارتقای سطح کیفی فعالیت‌های تخصصی کتابداری و اطلاع رسانی در کتابخانه مرکزی میسر می‌گردید.

ه. بهره‌گیری از اساتید مجرب در پیشبرد اهداف سازمانی. با توجه به حضور افرادی از کتابخانه مرکزی در هیات مدیره، در صورت نیاز امکان بهره‌گیری از دانش و تجربه اساتید بزرگ حوزه

کتابداری و اطلاع رسانی در راستای اهداف سازمانی کتابخانه میسر بود.

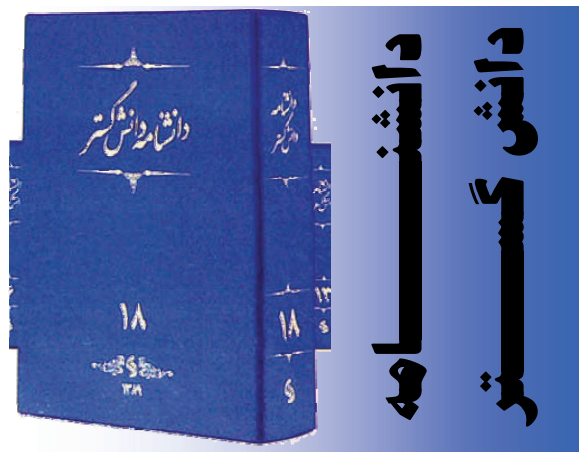
و. افزایش سطح اخلاق حرفه ای و روحیه همکاری. همکاری با انجمن و نهادهای مردم نهاد علمی- تخصصی باعث پرورش روحیه همکاری و افزایش توان و انرژی همکاران در انجام هرچه بیشتر فعالیتهای تخصصی و حرفه ای خود می‌شود و از این رو گام موثری در پیشبرد اهداف سازمانی برداشته می‌شود.

ز. شناساندن جایگاه و نقش کتابخانه مرکزی به دیگر سازمانها و نهادها. با حضور گسترده کتابداران کتابخانه مرکزی، امکان آشنایی دیگر کتابداران و متخصصان حوزه کتابداری و اطلاع رسانی با فعالیتهای ارزنده و گسترده در کتابخانه مرکزی میسر گردید. این امر از طریق برگزاری سخنرانی، کارگاه آموزشی و یا دیگر برنامه‌های انجمن در محل کتابخانه مرکزی و با حضور کتابداران شاغل در کتابخانه مرکزی میسر گردیده است.

* فاطمه هراتیان
کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

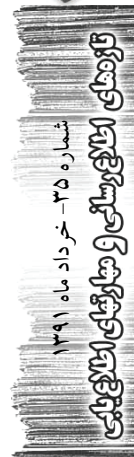
این فرهنگ یار و مددکار مجموعه دست‌اندرکاران بوده‌اند. کامران فانی کتابشناس و مترجم که در زمره سر ویراستاران اصلی این دانشنامه است ضمن بیان این خبر گفت: این دانشنامه بزرگترین و کامل‌ترین دانشنامه‌ای است که تا کنون به زبان فارسی منتشر شده و در آن زندگی‌نامه ۲۰ هزار تن از مشاهیر درگذشته و زنده ایران و جهان و ۳ هزار عنوان کتاب برجسته معرفی و شرح داده شده است. وی افزود: از مهم‌ترین ویژگی‌های این دانشنامه انتشار هم‌زمان تمامی ۱۸ جلد آن است، کاری که تاکنون در ایران رخ نداده است و عمده کتابهای مرجع و دانشنامه‌های حجیم یا با تاخیر در انتشار روبه‌رو بوده‌اند و یا اینکه دوره آنها به صورت ناقص منتشر و به پایان نرسیده است. بنا گفته کامران فانی دانشنامه «دانش‌گستر» حاوی تمامی اطلاعات عمومی است که می‌تواند نیاز دانش‌آموزان، دانشجویان، معلمان، استادان و تمامی افراد خانواده را برطرف کند و در آن اطلاعات مفیدی در حوزه‌های علمی و فرهنگی و سیاسی و اقتصادی از نام افراد، مکانها، پدیده‌ها و رخدادها، گوناگون در حوزه‌های تاریخ، جغرافیا، ادبیات، موسیقی، سینما، نقاشی، پزشکی، گیاه‌شناسی، جانورشناسی، شخصیت‌های سیاسی، صنعت، موارد مربوط به امور نظامی و سپاهی‌گری و صدها موضوع دیگر آمده است و ۵۰ رشته علمی را دربردارد.

از ویژگیهای شاخص این دانشنامه، اختصاص مداخلی برای افراد زنده و مشهور در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی و سیاسی است که این ابداعی در دانشنامه‌نگاری محسوب می‌شود و تا کنون در هیچ کتاب مرجع فارسی افراد در قید حیات معروف معرفی نشده‌اند.

در دانشنامه‌ها و دایره‌المعارف‌هایی که در ایران

دانشنامه دانش‌گستر/ زیر نظر علی رامین، کامران فانی، محمدعلی سادات- تهران: موسسه علمی - فرهنگی دانش‌گستر، ۱۳۸۹، ۱۸ ج.: مصور، عکس، نقشه، جدول، نمودار. واژه‌نامه.

برای اولین بار در ایران بزرگترین و کاملترین دایره‌المعارف عمومی به زبان فارسی در ۱۸ جلد و ۱۵۲۰۰ صفحه ۶۷۰۰۰ مدخل و ۲۰۰۰۰ تصویر دانشنامه‌ای در تراز معتبرترین دانشنامه‌های جهان با همکاری ۳۰۰ تن از مولفان و مترجمان ایران قطع وزیری با جلد زرکوب منتشر شد. زندگی‌نامه ۲۰۰۰۰ نفر از مشاهیر ایران و جهان اعم از گذشتگان و معاصرین و نیز معرفی ۳۰۰۰ عنوان کتاب برجسته از جمله مطالب این مجموعه است که نیمی از منابع مربوط به ایران و اسلام می‌باشد. ۴۰ درصد از مقالات دانشنامه اختصاص به ایران و اسلام، و ۶۰ درصد مربوط به دیگر فرهنگ‌های جهان است که همراه با نمایه مدخل‌های لاتین دانشنامه در ۳۱۱ صفحه تنظیم شده است. طرح انتشار دانشنامه دانش‌گستر از سال ۱۳۸۱ شروع شد و زیر نظر کامران فانی، محمد علی سادات و علی رامین در موسسه علمی- فرهنگی دانش‌گستر تدوین گردید. علاوه بر این سه تن استادانی چون ایرج افشار، نصرالله پورجوادی، بهاء‌الدین خرمشاهی و عبدالحسین آذرنگ نیز در مراحل مختلف تدوین

منتشر شده رسم بر این بوده که شرط احتیاط را رعایت کنند و از آوردن زندگینامه زندگان خودداری ورزند و صرفاً به ذکر درگذشتگان بپردازند. شاید اولین بار است که در ایران دایره‌المعارفی از این قاعده عدول کرده و زندگینامه افراد معاصر زنده ایران و جهان را هم مورد توجه قرار داده است. دلیل این امر از نظر ویراستاران این است که این افراد در جامعه ما مطرح‌اند و بسیاری خواهان آگاهی از کارنامه فکری، فرهنگی و اجتماعی آنان هستند. مهم‌ترین معیار در انتخاب مدخل‌های زندگینامه‌ای، حوزه تاثیر افراد بوده است بنابراین تلاش گردیده، افرادی انتخاب شوند که در حوزه فعالیت خود اثرگذار هستند. از اینرو اغلب کسانی که در این منبع نامی از آنها آمده، غیر از شخصیت‌های سیاسی، کسانی هستند که آثار و تالیف‌های مهم دارند. در چاپ‌های بعدی قرار است، افراد بیشتری به این جمع افزوده شود. به نظرویراستاران رسالت دانشنامه این است که واقعیت‌های موجود جامعه را معرفی کند؛ یک هنرپیشه، هنرمند و... که نقش ایفا کرده را هم باید معرفی کند.

دانش گستر دانشنامه‌ای است عمومی و جهانی که در آن اطلاعات اصلی، مهم و روزآمد در همه رشته‌های دانش بشری در سراسر جهان به ترتیب الفبایی گردآوری شده و در مقابل اکثر کلمه‌ها، واژه انگلیسی آن آورده شده و در پایان جلد آخر (۱۸) نمایه مدخل‌های انگلیسی - فارسی به ترتیب حروف الفبای انگلیسی آورده شده است.

همه مقالات مربوط به ایران و اسلام تالیفی است و به همت نویسندگان ایرانی نوشته شده و در این حوزه هیچ مقاله‌ای ترجمه نشده است.

مقالات دانشنامه به سه گروه کوتاه، متوسط و بلند تقسیم شده‌اند. حجم یا طول آن‌ها عبارت‌اند از:

کوتاه: ۵۰ - ۲۰۰ کلمه

متوسط: ۲۰۰ - ۵۰۰ کلمه

بلند: ۵۰۰ - ۱۰۰۰ کلمه

اکثر مقالات دانشنامه را مقالات کوتاه و متوسط تشکیل می‌دهند. مدخل‌های دانشنامه به ترتیب الفبایی تنظیم شده‌اند. در این ترتیب الفبایی قواعدی مراعات شده که به اهم آن‌ها اشاره می‌شود:

در این نظام الفبایی از روش حرف به حرف استفاده شده نه کلمه به کلمه.

حرف «آ» قبل از الف «ا» آمده و این دو حرف با هم آمیخته نشده‌اند

نام ائمه اطهار (ع) زیر مدخل امام و به ترتیب امامت آورده شده و نه به ترتیب الفبایی نام آنان. چنانکه مرسوم دانشنامه‌ها است. این منبع، دانشنامه‌ای مصور است و در آن بیش از ۲۰/۰۰۰ عکس (غیر رنگی)، نقشه، جدول و نمودار آمده است که زیبایی خاصی به کتاب بخشیده است. نقشه‌های کتاب علاوه بر نقشه جغرافیایی کشورها و قاره‌ها، شامل نقشه قلمرو سلسله‌ها و نقشه برخی جنگ‌ها و نبردها هم می‌شود. در آینده یک دانشنامه یک جلدی از این مجموعه چاپ خواهد شد که ۱۲۰۰ صفحه را دربردارد. اگر کسانی نمی‌توانند این مجموعه را تهیه کنند و یا می‌خواهند به طور خلاصه جواب‌هایشان را پیدا نمایند، این کتاب در دسترس خواهد بود. همچنین دانشنامه‌های موضوعی از این مجموعه منتشر خواهد شد. قالب الکترونیکی (سی دی) دانش‌گستر نیز در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

